Військові та мисливство - історія та сучасність

Професіоналізм військових та мисливців проявляється у влучності стрільби. Тому політика публічного управління Другої Речі Посполитої схвалювала залучення мисливців до військової справи. Як свідчать історичні джерела, з цією метою органи державної влади організовували змагання спільно для воєнних та мисливців. Співпраця мисливців та воєнних вже мала місце й за правління Австро-Угорської імперії. У 1902 р. Стрілецьке офіцерське товариство запросило членів Галицького мисливського товариства для участі у змаганнях з влучності стрільби, які у 1902 році відбувались у Львові 28 травня, 12 та 16 червня, 10 та 24 липня та 7 та 16 серпня. У 1904 році офіцери запросили мисливців на змагання, які відбулись у Львові 23 червня, 6 та 7 липня, 4 серпня. З метою заохочення до участі в конкурсі з влучності стрільби офіцерське Стрілецьке товариство закупило низку нагород для учасників конкурсу, серед яких були: срібний портсигар, запальничка, золотий годинник «Омега», який був вручений переможцю змагань – Альберту Мнішеку. Крім планових змагань, які проводило офіцерське Стрілецьке товариство, воно також організовувало змагання під час проведення з'їздів Галицького мисливського товариства, зокрема під час IX з'їзду у (1905 р.), X з'їзд у (1906 р.). Більше того, офіцерське Стрілецьке товариство знайшло фінансові можливості і нагороджувало переможця золотим годинником і бронзовою статуеткою стрільця.

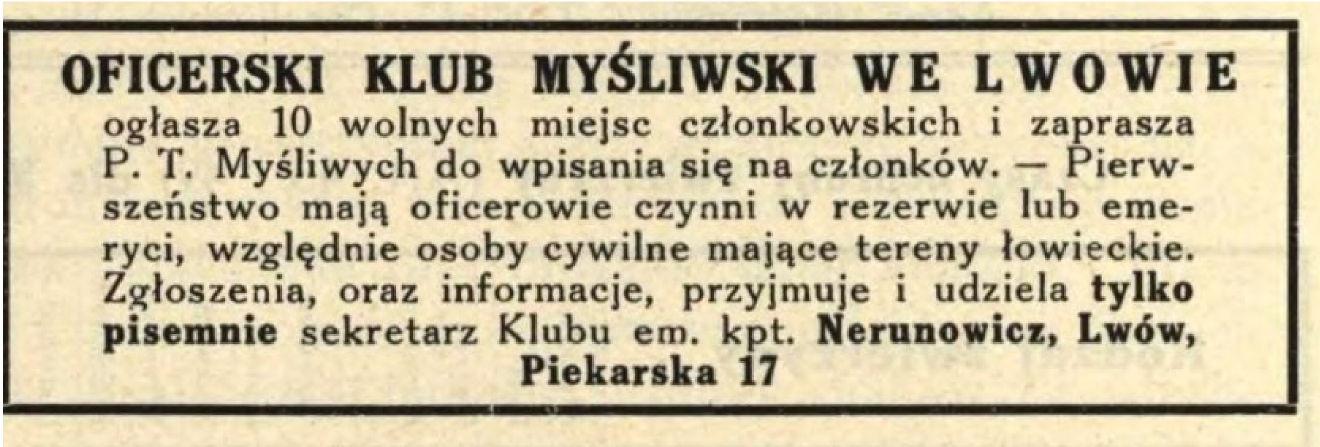
Окрім Львова, стрілецькі змагання відбувались й в інших містах Галични. Зокрема, великої популярності цей вид спорту здобув у Стрию, де у серпні 1923 році відбулись показові стрільби гірської дивізії на полігоні у Завадові. Крім військових участь приймали також мисливці, але лише члени Малопольського мисливського товариства. Також у Стрию 5 липня 1924 року офіцери шостого полку піхоти також вправлялись у стрільбі спільно з членами Малопольського мисливського товариства. У Жешові військове стрілецьке товариство запросило місцевих членів Галицького мисливського товариства на стрілецькі змагання, що відбулись 1 липня 1908 року. Також спільні змагання зі

стрільби відбулись у Львові 27-28 вересня 1924 року та 30 липня 1931 року. На військовому стрілецькому полігоні у Львові відбувались показові офіцерські стрільби, до участі в яких були запрошені члени Малопольського мисливського товариства. У травні 1928 року у Станиславові воєнне командування організувало змагання зі стрільби для мисливців й військових. Звичайні учасники повинні були сплатити 5 злотих, військові – 1 злотий, переможець змагань отримував нагороду Станиславівського воєводи.

Громадськість Галичини вразила ганебна поведінка офіцерів Краківського гарнізону під час проведення змагань із влучності стрільби. Так, 25 лютого 1892 року на місцевому стрільбищі офіцери вправлялись не у влучності по мішенях, а по живих тваринах. Для цього вони випустили птахів, котів, собак, і навіть свійську свиню. До своєї злочинної діяльності вони залучили навіть місцевих підлітків, які за гроші їм виловлювали бродячих котів або й викрадали свійських у власників. Пародоксально, але тренування зі стрільби мало й негативні сторони для мисливства, так як для полігонів необхідні великі площі. Так, для вправляння зі стрільби у Долинському повіті військові на площі 10 тис. га запланували у 1925 році організувати воєнний полігон. Ці дії викликали бурхливе обурення мисливської спільноти на шпальтах газети «Ловець». Адже територія, яку у статті з провокаційною назвою «Найкращі мисливські угіддя Прикарпаття незабаром зникнуть!??» називають мисливським анклавом, мала чудові умови для розведення дичини, тут за одне лише полювання добували по декілька десятків диких кабанів.

Крім вправ на стрільбищі військові не оминали можливості вправлятись у стрілецькій майстерності й на полюванні на дичину. Про це свідчать чисельні офіцерські мисливські товариства, які існували у міжвоєнний період. Історичні джерела свідчать, що мисливці-військові брали активну участь у громадському житті мисливців. У 1922 році у Перемишлі організовано «Офіцерський мисливський клуб». Військові клуби намагались не лише впливати на органи влади для лобіювання інтересів мисливства, але й об’єднували воєнних

мисливців з метою проведення полювань. Офіцерський мисливський клуб у 1929 році був прийнятий асоційованим членом Малопольського мисливського товариства, яке поширювало свою діяльність у Галичині. Офіцери крім активної участі у громадському житті мисливців, надавали посильну допомогу. Так, 27 лютого 1927 року у Львові в залі офіцерського казино відбулось мисливське віче Малопольського мисливського товариства, на якому були присутні 150 мисливців. Серед них – багато генералів та полковників. Крім того, офіцерський мисливський клуб у Львові запрошував 10 мисливців з числа воєнних до членства. Відзначалось, що прерогативу вступу мають діючі офіцери, офіцери запасу та воєнні пенсіонери. Членство в організації надавало право полювання на мисливських угіддях, які орендував клуб.

OFICERSKI KLUB MYŚLIWSKI WE LWOWIE
ogłasza 10 wolnych miejsc członkowskich i zaprasza P. T. Myśliwych do wpisania się na członków. — Pierwszeństwo mają oficerowie czynni w rezerwie lub emeryci, względnie osoby cywilne mające tereny łowieckie. Zgłoszenia, oraz informacje, przyjmuje i udziela **tylko pisemnie** sekretarz Klubu em. kpt. **Nerunowicz, Lwów, Piekarska 17**

За підтримки старости Самбірського повіту у 1930 році у повіті організоване офіцерське мисливське товариство. З метою організації полювання для членів товариства йому було надано в користування мисливські угіддя на території села Бісковичі Самбірського повіту. Відомо, що на території Галичини аналогічні товариства діяли у містах Городок, Дембиці, членами товариства були виключно офіцери. На території Другої Речі Посполитої офіцерські товариства діяли також у Великопольському воєводстві – «Спілка офіцерів резерву західних земель», у Гданську, офіцерське товариство нараховували 15 членів, а також у Варшаві.

З тогочасних повідомлень у пресі видно, що запрошені мисливці становили від 1/6 до половини від усіх, хто брав участь у полюванні. Помічено, що найчастіше гостями ставали офіцери. Адже через специфіку воєнної

служби, пов’язаної із частою зміною місця проживання, їм важко було стати членами мисливського товариства та брати участь у його роботі.

Після Першої світової війни були організовані курси з навчання мисливських та лісових охоронців з числа воєнних інвалідів у Білянах під Краковом. У 1916 році було випущено перших 26 кандидатів. Цей факт підтверджує що професія військового є найбільш спорідненою з галуззю мисливства.

Офіцери сприяли культурному розвитку мисливства. Зокрема, у Перемишлі в офіцерському казино під керівництвом капітана Владислава Кобилянського діяла офіцерська мисливська бібліотека, в якій з 4497 книг 88 були присвячені мисливській тематиці. Малопольське мисливське товариство закликало наслідувати вчинок капітана Кобилянського.

Специфіка воєнної служби дістала своє відображення й у нормативно-правовому забезпеченні. Так, мисливці-офіцери армії, поліції й прикордонники, які були членами Польської спілки мисливських товариств, не підлягали третейському (товариському) суду товариства. Мисливські проступки та конфлікти за участю офіцерів розглядали військові товариські суди. При порушенні правил полювання офіцери-мисливці несли відповідальність не лише перед кримінальним та цивільним законодавством, але перед товариським судом честі.

За два роки до II Світової війни у Берліні було організовано виставку трофеїв, на яку з дозволу місцевої комендатури і військового керівництва мали право їхати діючі офіцери та офіцери запасу. Під час окупації на Волині 1916-1918 роках дозволялось індивідуальне полювання офіцерам у формі.

Військові та мисливство - історія та сучасність // Правові системи суспільства: сучасні проблеми та перспективи розвитку: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 17–18 листопада 2017 р. – Львів : Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2017. – С.18-21.